

MEMÒRIA 2024/

Museu Nacional de la Ciència
i la Tècnica de Catalunya
[MNACTEC]

ÍNDEX

1. Indicadors/	3
2. El MNACTEC/	4
El Museu	4
Missió, visió i valors.....	4
Sistema Territorial del MNACTEC	5
3. Equip humà/	7
Plantilla.....	7
Organització.....	8
4. Dades econòmiques/	9
Pressupost.....	9
Ingressos	10
5. Visitants i usuaris/	11
Visites presencials	11
Usuaris digitals.....	16
Satisfacció dels visitants.....	17
6. Projectes destacats/	18

1. INDICADORS/

GENERALS		
	Equip humà	24 llocs de treball
		9 treballadors fixos
		56% de dones
		45,7 anys de mitjana d'edat
	Visitants i públics	133.411 visitants al MNACTEC [Terrassa]
		477.897 visitants al Sistema Territorial del MNACTEC
		116.945 usuaris únics als webs del MNACTEC
		41.293 seguidors a les xarxes socials
		53.117 visitants escolars
		8.118 participants a activitats familiars
	Dades econòmiques	3,1 milions d'euros de pressupost
		495.794,34 euros d'ingressos
		15,76 % d'autofinançament

2. EL MNACTEC/

EL MUSEU

El Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC), inaugurat l'any 1984, és un dels tres museus nacionals reconeguts pel Parlament de Catalunya. La seu del MNACTEC està situada a Terrassa, en un dels edificis fabrils més emblemàtics del modernisme català: el Vapor Aymerich, Amat i Jover, antiga fàbrica tèxtil dissenyada per l'arquitecte Lluís Muncunill i construït entre 1907 i 1908.

A més de la seu central de Terrassa, el Museu té tres seus més: el Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera, la Farga Palau de Ripoll i el Museu del Ciment de Castellar de n'Hug.

MISSIÓ, VISIÓ I VALORS

La missió del Museu és la de mostrar permanentment la implantació i l'evolució dels avenços científics i tècnics a Catalunya, la seva aplicació industrial i, molt especialment, la seva implicació i incidència social.

Més enllà de salvaguardar objectes, conservar-los, estudiar-los i exhibir-los, el MNACTEC vol participar i contribuir al desenvolupament de la societat. En una societat en evolució constant, en què la tecnologia canvia de forma immediata els hàbits i els costums dels ciutadans i l'accés a la informació és immediat, el MNACTEC ha d'esdevenir un espai d'innovació, de trobada i d'experiència que aporti coneixement, riquesa intel·lectual i satisfacció emocional.

Els objectius principals del Museu són:

- Incrementar, documentar, conservar, gestionar i donar a conèixer amb cura i eficàcia la col·lecció nacional de patrimoni científic, tècnic i industrial.
- Fomentar el coneixement i la difusió del patrimoni científic, tècnic i industrial català i la història de la industrialització a Catalunya, tant a nivell nacional com internacional.
- Vincular aquest patrimoni de la societat industrial al patrimoni de la pròpia societat contemporània catalana que el crea, l'utilitza, el conserva i el difon com a element propi i identitari.
- Ser, juntament amb la seva Xarxa de museus i centres patrimonials, el referent nacional i internacional del patrimoni i la museografia de la societat industrial contemporània.

SISTEMA TERRITORIAL DEL MNACTEC

El Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya ha considerat com un dels seus objectius més importants la preservació del patrimoni industrial a través del qual poder explicar la industrialització catalana com una de les característiques més significatives de la seva personalitat nacional.

És per aquest motiu que es va crear el Sistema Territorial del MNACTEC, una xarxa de 29 centres museístics i patrimonials que expliquen la industrialització a Catalunya mitjançant les seves col·leccions, les seves exposicions i la museïtzació *in situ* de les diferents activitats productives que han existit.

MUSEUS DEL SISTEMA TERRITORIAL DEL MNACTEC	
Museu	
MNACTEC	
Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera	
Farga Palau de Ripoll	
Museu del Cement de Castellar de n'Hug	
Museu Molí Paperer de Capellades	
Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia	

Museu del Suro de Catalunya

Museu del Ferrocarril de Catalunya a Vilanova i la Geltrú

Museu de les Mines de Cercs

Ecomuseu-Farínera de Castelló d'Empúries

Museu del Ter

Museu de l'Aigua i el Tèxtil de Manresa

Serradora d'Àreu

Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret

Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat

Museu de la Torneria de Torelló

Fassina Balanyà de l'Espluga de Francolí

Museu de Gerri de la Sal

Museu de Ceràmica La Rajoleta d'Esplugues de Llobregat

Museu Hidroelèctric de Capdella

Museu Trepat de Tàrraga

Museu del Ferrocarril a Móra la Nova

La Tèrmica Roca Umbert de Granollers

Museu de l'Oli de Catalunya a la Granadella

Can Marfà Gènere de Punt. Museu de Mataró

Terracotta Museu de Ceràmica de la Bisbal d'Empordà

Museu del Port de Tarragona

Espai Bombers de Barcelona

Espai Cultural dels Canals d'Urgell

3. EQUIP HUMÀ/

PLANTILLA

A 31 de desembre de 2024, la plantilla del MNACTEC és de 24 llocs de treball.

PERFIL DE LA PLANTILLA		
Concepte	2023	2024
Nombre de llocs de treball	23	24
Nombre de llocs de treball indefinits o funcionaris	9	9
Nombre de llocs de treball temporals o interins	14	15
Nombre de tècnics de nivell A	7	8
Nombre de tècnics de nivell B	7	5
Mitjana d'edat dels treballadors [anys]	45,86	45,7

ORGANITZACIÓ

Actualment, el MNACTEC s'organitza internament i provisionalment a través de les àrees següents:

Àrea de Direcció

- Direcció
- Administració
- Manteniment i logística
- TIC
- Sistema Territorial
- Seus del MNACTEC
 - Museu del Ciment de Castellar de n'Hug
 - Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera
 - Farga Palau de Ripoll

Àrea de Comunicació i Difusió

- Comunicació i difusió
- Acció educativa
- Públics-Mediació
- Exposicions

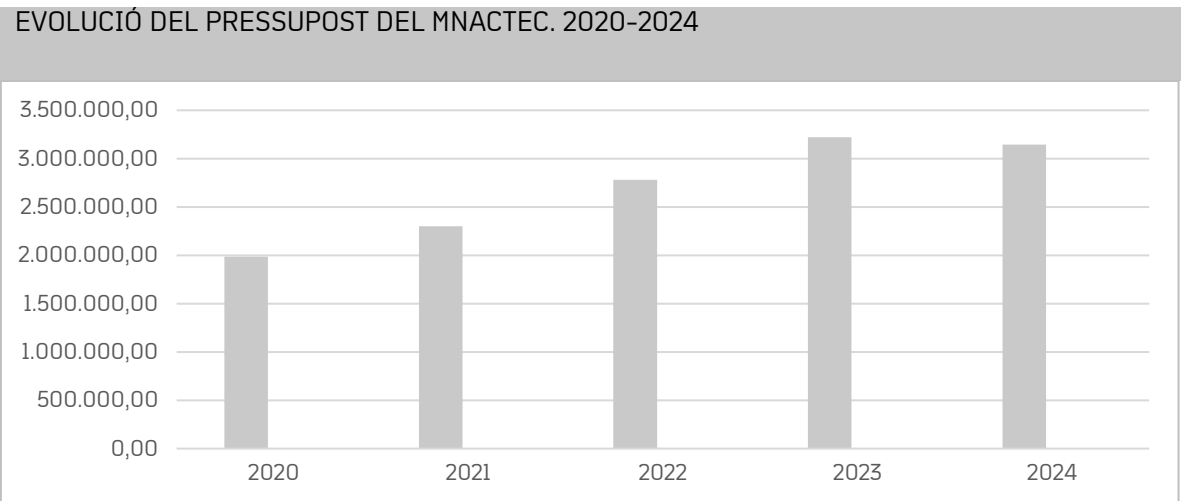
Àrea de Conservació i Col·leccions

- Col·leccions
- Conservació preventiva-Restauració
- Centre de Documentació Jordi Nadal
- Recerca

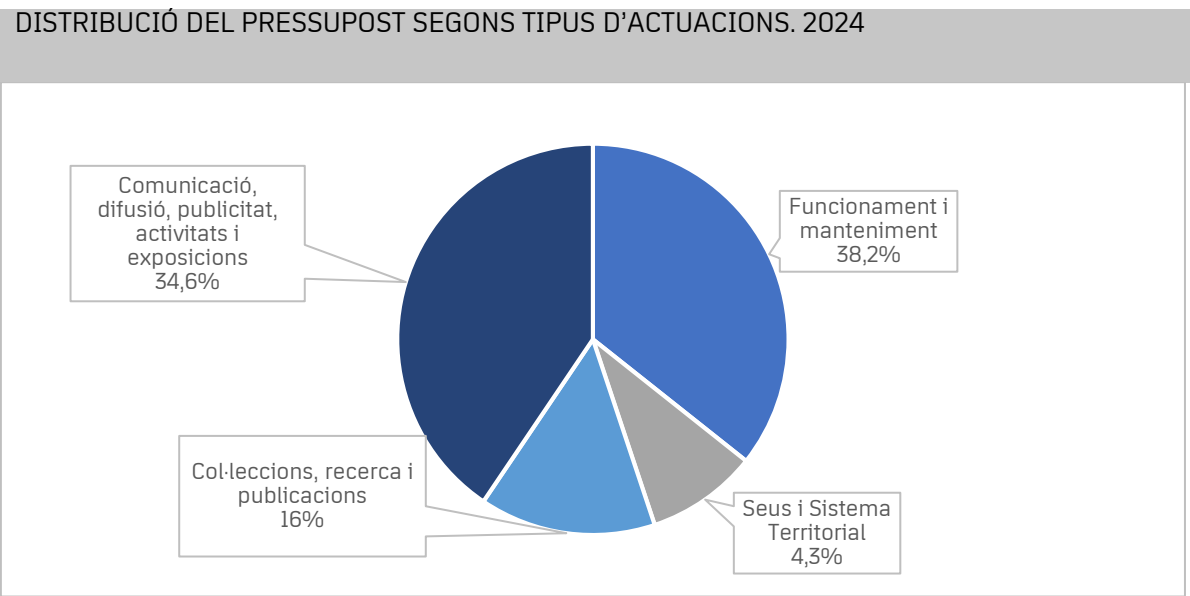
4. DADES ECONÒMIQUES/

PRESSUPOST

El pressupost gestionat directament pel MNACTEC el 2024 ha estat de 3.145.186,42 euros¹, un 2,37 % menys que el 2023.

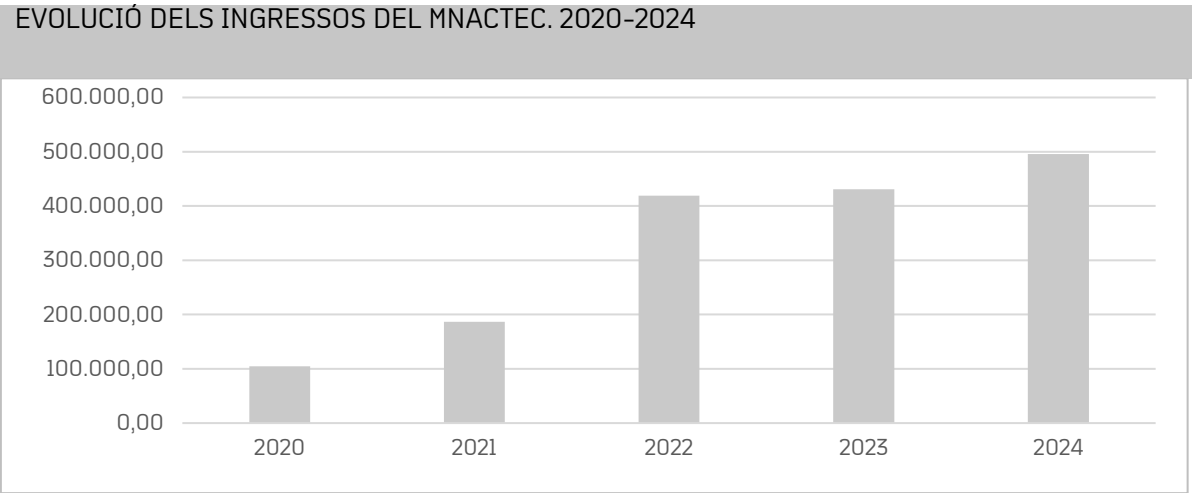
La distribució del pressupost de 2024 segons el tipus d'actuació és la següent:

¹ No s'hi inclou el Capítol 1, referent a nòmines del personal i Seguretat Social.

INGRESSOS

Els ingressos propis del MNACTEC han estat de 495.794,34 euros, un 15,01 % més que el 2023.

L'any 2024, un 15,76% del pressupost del MNACTEC ha vingut dels ingressos propis:

AUTOFINANÇAMENT DEL PRESSUPOST		
Concepte	2023	2024
Percentatge	13,38 %	15,76 %

5. VISITANTS I USUARIS/

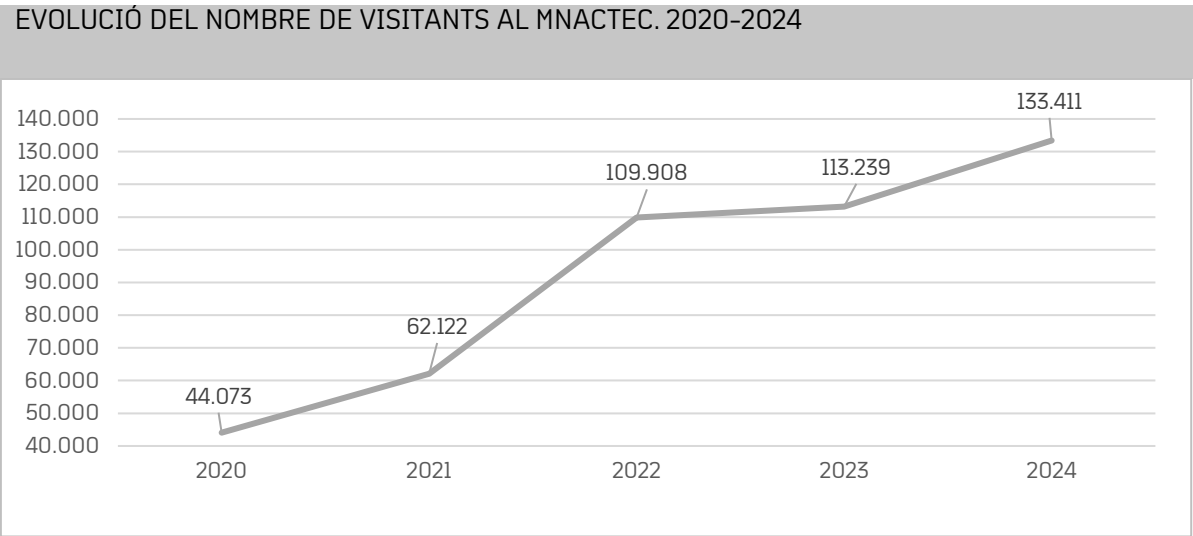
VISITES PRESENCIALS

L'any 2024, la seu del MNACTEC a Terrassa ha registrat 133.411 visitants, un 17,8% més que el 2023. Aquesta és la xifra més alta de la seva història. La seu central a Terrassa i les tres seus del MNACTEC han sumat 160.776 visitants, que correspon a un increment del 20,8% respecte el 2023.

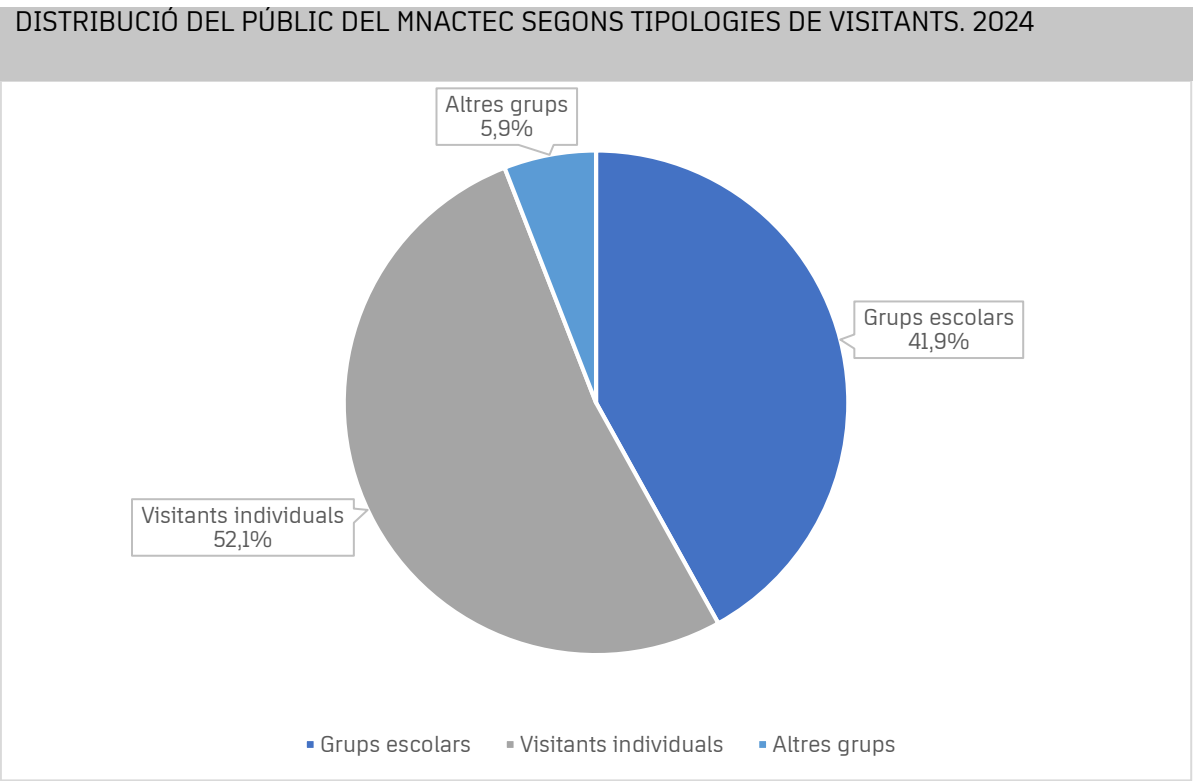
VISITANTS DEL MNACTEC [PER SEUS]. 2020-2024					
Seus	2020	2021	2022	2023	2024
Seu central [Terrassa]	44.073	62.122	109.908	113.239	133.411 [+17,8%]
Museu del Ciment de Castellar de n'Hug	7.344	11.162	11.610	15.285	22.755 [+48,7%]
Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera	1.484	2.972	3.479	3.437	3.676 [+6,9%]
Farga Palau de Ripoll	482	470	342	1.080	934 [-13,5%]
Total	53.383	76.726	125.339	133.034	160.776 [+20,8%]

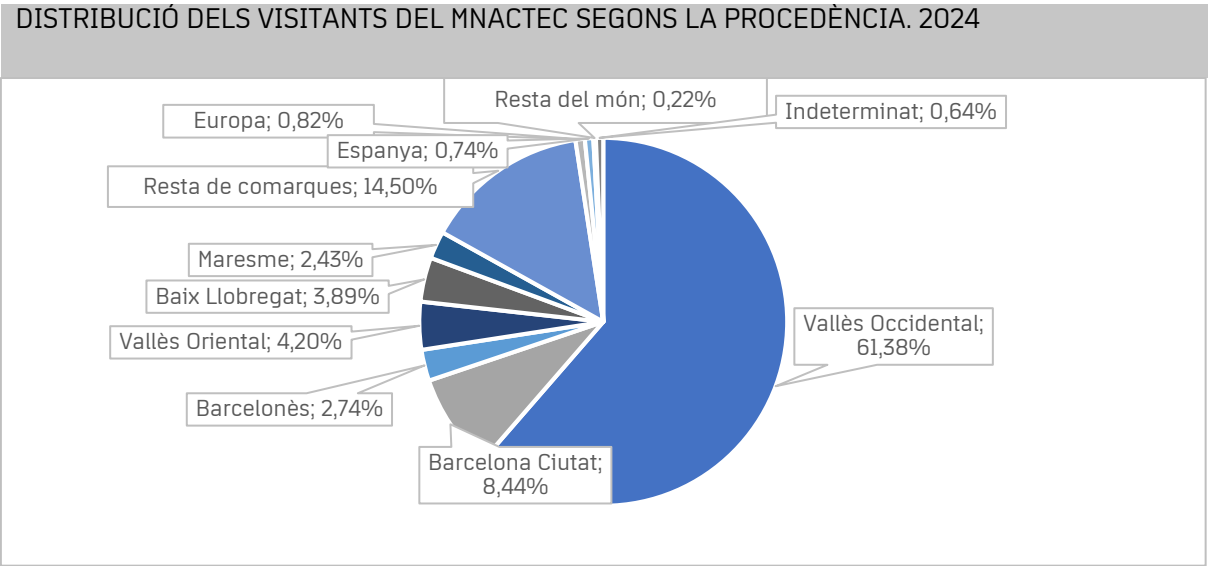
Si ens centrem en la seu central de Terrassa, el gràfic següent mostra l'evolució del nombre de visitants dels darrers cinc anys:

Pel que fa al perfil del públic, l'any 2024, els visitants individuals (65.991 persones) representen un 52,1% del públic, mentre que els grups escolars (53.117 persones) són un 41,9% i els altres grups (7.550 persones) corresponen a un 5,9%.

Quant a la procedència dels visitants de la seu de Terrassa, es constata que el públic majoritari és de Catalunya [97%], amb el Vallès Occidental com a principal procedència [61,3%], seguit de Barcelona ciutat [8,4%]. Hi ha un percentatge mínim de públic [0,64%] del qual no s’ha pogut determinar la procedència.

Visitants escolars

Pel que fa al públic escolar, durant el 2024 es van rebre 53.117 visitants escolars, que corresponen a 2.821 grups procedents de 753 centres educatius.

ACTIVITATS ESCOLARS		
Concepte	2023	2024
Centres	728	753 [+3,43%]
Activitats	70	87 [+24,28%]
Sessions	2.797	2.821 [+0,85%]
Visitants escolars	49.149	53.117 [+8,07%]

Visitants en activitats familiars

Durant el 2024, el MNACTEC ha fet 45 activitats familiars, en 390 sessions que han aconllit un total de 8.118 persones. Aquesta xifra suposa un increment d'un 19,27% respecte el 2023.

ACTIVITATS FAMILIARS		
Concepte	2023	2024
Activitats	40	45 [+12,5%]
Sessions	253	390 [+54,15%]
Participants	6.806	8.118 [+19,27%]

Visitants al MNACTEC Bus

MNACTEC BUS	
Concepte	2024
Visites lliures	15.928
Visites guiades	10.160
Total visites	26.088

Gratuïtats

El MNACTEC ofereix gratuïtat o preus reduïts en l'entrada a diversos col·lectius, així com diverses jornades de portes obertes al llarg de l'any, per garantir l'accessibilitat de tota la ciutadania a la institució.

GRATUÏTATS		
Concepte	2023	2024
Nombre de gratuïtats i % sobre el total	98.743 [87,2%]	108.876 [82,3%]
Reduccions de preu entrada i % sobre el total	12.432 [11%]	9.378 [7,09%]
Dies amb gratuïtat [portes obertes] i % sobre el total	19 [6,15%]	19 [6,15%]

Visitants als museus del Sistema Territorial

Els 29 museus i espais patrimonials que formen part del Sistema Territorial del MNACTEC han rebut l'any 2024 un total de 477.897 visitants², un 27,6% més que el 2023.

² Les xifres no inclouen les dades de visitants del Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat ni la Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret

USUARIS DIGITALS

Usuaris al web

L'any 2024 els webs del MNACTEC van rebre un total de 167.424 visites de 116.945 usuaris únics³.

ESTADÍSTIQUES DEL WEB DEL MNACTEC (tots els webs)		
Concepte	2023	2024
Sessions	181.497	167.424 [-7,7%]
Usuaris únics	146.992	116.945 [-20,4%]
Pàgines vistes per visita	2,80	2,62 [-6,4%]

Seguidors a les xarxes socials

El perfil del MNACTEC ha incrementat seguidors a Instagram i a LinkedIn el 2024, però ha patit una disminució a Facebook i Twitter, l'última probablement produïda per l'abandonament general de comptes d'aquesta xarxa social.

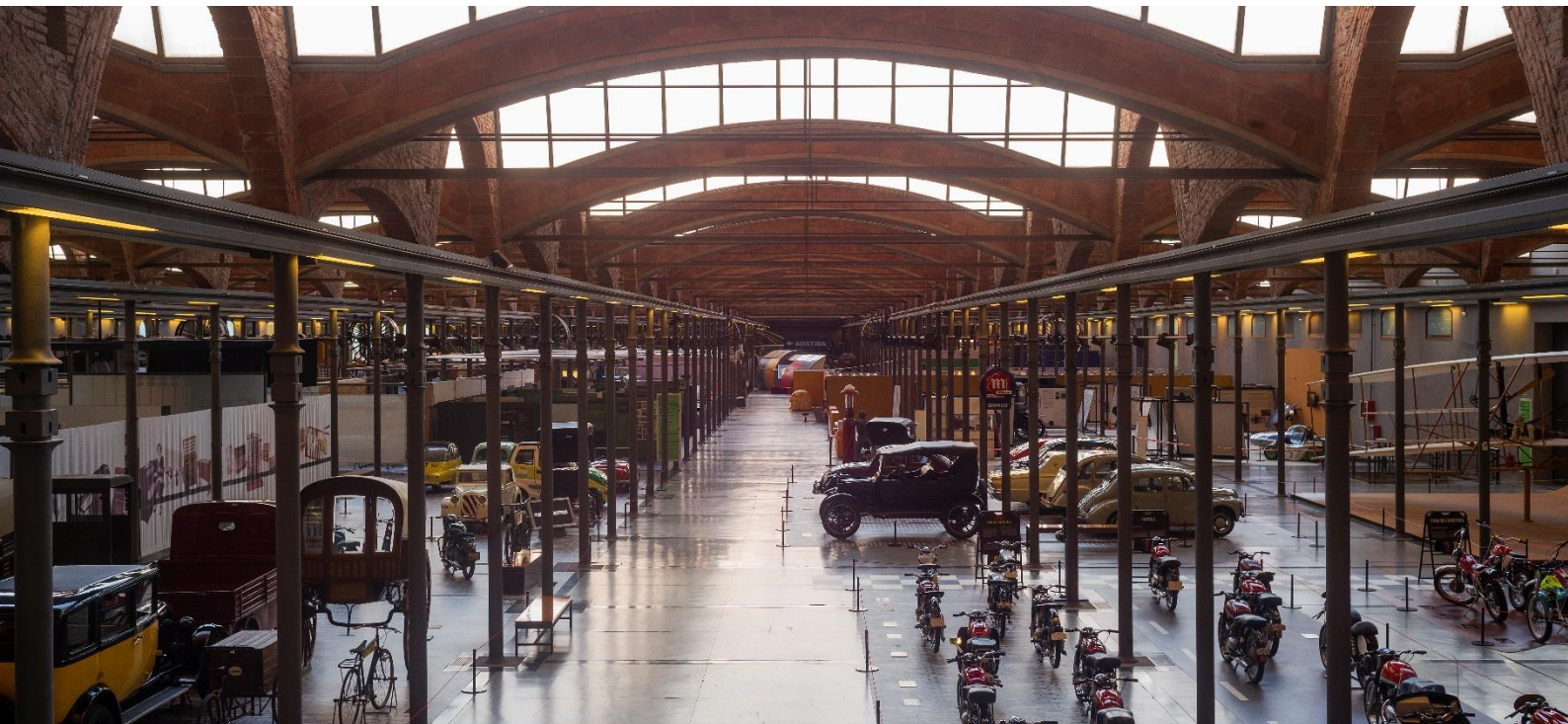
SEGUIDORS DE LES XARXES SOCIALS DEL MNACTEC		
Xarxa	2023	2024
Facebook	13.712	13.631 [-0,59%]
Twitter	17.121	16.967 [-0,89%]
Instagram	8.825	9.879 [+11,94%]
LinkedIn	574	816 [+42,40%]

³ Amb el canvi d'Universal Analytics a Google Analytics 4 hi ha hagut un canvi en la manera de comptabilitzar els usuaris i en conseqüència les dades s'han vist reduïdes a tots els webs. Tampoc s'inclouen les dades del web del Museu del Cement ni de la Colònia Sedó.

SATISFACCIÓ DELS VISITANTS

Pel que fa a la satisfacció dels visitants, es manté un alt grau de satisfacció a través de diverses fonts d'interacció amb els usuaris.

SATISFACCIÓ DELS VISITANTS		
Font	2023	2024
Aparell Ratenow situat dins del Museu	4,4 sobre 5	--
TripAdvisor	4,5 sobre 5	4,5 sobre 5
Usuaris Google	4,5 sobre 5	4,5 sobre 5

6. PROJECTES DESTACATS/

Durant l'any 2024, el MNACTEC ha engegat diversos projectes per innovar i millorar en la seva tasca d'estudiar, conservar i difondre el patrimoni industrial, científic i tècnic de Catalunya:

40È ANIVERSARI

El MNACTEC ha celebrat durant el 2024 el seu 40è aniversari. Al mes d'abril es va organitzar un cap de setmana amb activitats lúdiques i festives per a tots els públics, com diverses visites guiades i teatralitzades, un espectacle de drons, un *escape room* i un concert de Lildami. Al novembre es va fer un programa especial del programa *El matí de Catalunya Ràdio* des del Museu i al desembre es va fer l'acte institucional del 40è aniversari, presidit per la consellera de Cultura, en què es va estrenar el documental sobre els 40 anys d'història del MNACTEC.

MNACTEC BUS

Es tracta d'un espai interactiu i tecnològic que convida el públic a viatjar al passat, el present i el futur de la societat amb temes com els avanços tecnològics, la transició energètica, la cultura, el transport o el patrimoni industrial. L'any 2024 ha recorregut 101 poblacions de 30 comarques catalanes, amb un total de 26.088 visites. Un 65% de les poblacions visitades són de fins a 5.000 habitants.

CÀTEDRA DE RECERCA EN PATRIMONI, TECNOLOGIA I SOCIETAT

El MNACTEC i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) han signat un conveni per a la creació de la Càtedra de Recerca UAB-MNACTEC en Patrimoni, Tecnologia i Societat. L'objectiu de la Càtedra és promoure activitats d'investigació, docència, formació i difusió en l'àmbit científic de la societat i el patrimoni industrial. La Càtedra s'articula a partir de tres grans eixos temàtics: 1. Tecnologia, cultura i medi ambient; 2. Museus de la ciència, la tecnologia i la indústria, i 3. Patrimoni.

TRES NOUS MUSEUS AL SISTEMA MNACTEC

El Museu del Port de Tarragona, l'Espai Bombers de Barcelona i l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell s'han integrat al Sistema Territorial del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC), una xarxa de museus que explica la industrialització a Catalunya. Amb aquestes 3 incorporacions, el Sistema MNACTEC ja compta amb 29 membres arreu de Catalunya.

CANAL MNACTEC

Al llarg del 2024, la plataforma divulgativa Canal MNACTEC ha publicat 7 nous audiovisuals de diverses sèries diferents: 3 de la sèrie *Peces clau*, 2 de la sèrie *El telescopi* i 2 de *Documentals del MNACTEC*. Així mateix, també ha publicat 5 episodis del pòdcast *Engranatges. Industrialització i societat*. El canal ha rebut un total de 6.569 visites, provinents de 4.684 usuaris. Els audiovisuals sumen més de 6.600 reproduccions i els episodis del pòdcast més de 280 escoltes.

EXPOSICIÓ "EL JARDÍ INVISIBLE DE GAUDÍ"

S'ha inaugurat l'exposició "El jardí invisible de Gaudí", que dona a conèixer un conjunt arquitectònic desconegut de l'arquitecte català Antoni Gaudí [Reus o Riudoms, 1852 - Barcelona, 1926] dins dels jardins de l'antic Manicomi de Sant Boi de Llobregat. "El jardí invisible de Gaudí" és una exposició basada en la recerca de la tesi doctoral *Gaudí i els jardins de l'antic manicomi de Sant Boi de Llobregat*, de David Agulló Galilea, Doctor arquitecte, investigador i comissari de l'exposició, que ha estat dirigida pel Doctor arquitecte Juan José Lahuerta.

EXPOSICIÓ "RUÏNES QUE [NO] VEUS"

El MNACTEC ha acollit l'exposició "Ruïnes que [no] veus", una recerca multidisciplinària de l'artista visual Jorge Conde sobre espais industrials d'Europa recuperats gràcies a l'acció cultural. L'arxiu del projecte inclou 135 institucions dedicades a les arts visuals i el pensament contemporani explorades durant més d'una dècada en 73 ciutats de 17 països diferents. L'exposició pretén recuperar i projectar cap al futur la memòria d'aquestes instal·lacions industrials o representatives de la societat industrial.

NOVES INCORPORACIONS A LES COL·LECCIONS

El MNACTEC ha incorporat diversos objectes a les col·leccions durant el 2024. Destaca l'adquisició per part del Departament de Cultura d'un automòbil de la marca Nacional Pescara de 1929, un vehicle històric d'especial valor patrimonial perquè és l'únic exemplar complet que es conserva d'aquesta marca catalana de fabricació de cotxes. Durant el 2024 també s'han incorporat a les col·leccions del MNACTEC altres objectes, entre els quals: una motocicleta OSSA [1964], el fonògraf Edison Amberola [1915], un bust de Josep Manuel Benedicto [1a meitat s. XX], un encenedor Braun [1971], un ordinador ELBE [1988] i maquinària tèxtil de les marques Creus, Sánchez Ezcurra, Remtex i HMG [1970-1990].

Entre els fons documentals donats, destaca el de Jaume Ferran i Clua, que conté documentació personal i de caire científic del doctor Jaume Ferran i Clua [1851-1929].

COMPRA DEL SOLAR ADJACENT AL MUSEU DEL CIMENT

El 2024 es va formalitzar i escripturar l'adquisició, a l'Institut Català de Finances, de la finca situada entre la part superior del Museu del Cement, a Castellar de n'Hug, i la pedrera d'explotació de l'antiga fàbrica Asland. Amb un total de 265.008 m², aquest espai permetrà la instal·lació de propostes innovadores, activitats complementàries a la visita al museu, activitats de desenvolupament de sostenibilitat i activitats familiars i de lleure, amb la participació d'altres institucions com l'Ajuntament de Castellar de n'Hug, el Consell Comarcal del Berguedà, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya o el Parc Natural Cadí-Moixeró.

